

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa J. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La "Lliga" al servei del règim

Tothom està d'acord a convenir que la "Lliga", a les seves acaballes, ha volgut jugar-se la darrera carta. Després del lamentable paper representat per Cambó apareixent com a solista per cantar l'apologia del general Berenguer, rebutjada per tota l'opinió liberal de Catalunya i d'Espanya, assenyalada amb el dit per totes les forces polítiques representatives de la dignitat ciutadana, la "Lliga" ha cregut oportú de donar una nova penyora del seu monarquisme accedint a faltar el règim en uns moments molt més greus que els de l'Assemblea de Parlamentaris.

La "Lliga", que encara té el cinisme d'aixecar la bandera del catalanisme fent-lo servir de miserable truc electoral, col·labora amb un govern que manté la censura, que té suspeses les garanties, que guarda a les presons de Catalunya un sens fi de joves catalans reclosos pels seus ideals catalanistes, que no té altra missió política que salvar d'una enfonsada inevitable aquelles institucions tradicionals que han acreditat repetides vegades el seu anti-catalanisme i la seva adhesió a la política unitarista de Felip V.

Sortosament, però, ja ningú no es deixa enternir per aquells arguments massa simplistes dels que volen explotar el mecanisme patriòtic del senyor Cambó. Està positivament demostrat que Cambó no té altra ambició que governar a Espanya sigui com sigui, i a canvi de les concessions que calgui. Per governar amb un mínim de decència política i descomptada la possibilitat d'erigir-se en dictador, no per manca de ganes, sinó per manca d'elements, el senyor Cambó necessita una força parlamentària. Aquesta força parlamentària no podrà assegurar-li mai una majoria homogènia, però li permetria, en determinats moments, coartar-la políticament a canvi de la presència del Consell en un govern de dretes, del tipus dels ministeris Tardieu i Laval, proporcions guardades.

Com que el baròmetre polític demostra eloqüentment al líder monàrquic-regionalista que a Catalunya no hi pot venir a cercar aquella força parlamentària que necessita, perquè ni amb encasellats, ni amb tupinades, ni amb cacics, no pot aspirar a treure més enllà de mitja dotzena de diputats, el senyor Cambó, home pràctic, polític de "realitats", ha deixat els sentimentalismes de banda i ha marxat per terres castellanes a la recerca d'amistats que en oportunitats electorals i amb el favor oficial puguin traduir-se en unes quantes actes.

Tot això està molt bé, és molt explicable i resulta d'una lògica contundent si es tenen

en compte les ambicions del senyor Cambó, per al qual la pobra "Lliga" resulta un instrument arcaic, tronat i poc menys que inservible. El que ja no és clar, ni lògic, ni explicable, és que aquest instrument, que el senyor Cambó ha posat al seu recambro de malendreços, es presti al joc lamentable per al qual se'l fa servir. Sobretot tenint en compte l'experiència anterior durant la qual es vengué la dignitat a canvi de l'encasellat,

i a fi de comptes es quedà sense dignitat i sense encasellat... I tenim els nostres motius per assegurar altra vegada a la "Lliga" uns resultats no gaire més brillants. En Cambó, polític espanyol, pot fer o deixar de fer maniobrant en terres castellanes. La "Lliga", en canvi, no pot moure's de casa, i a casa, després d'aquesta darrera carta, ja li serà difícil de poder-se rehabilitar, car avui, per a tots els catalans, el catalanisme ha de servir per a d'altres fins que per a la dictadura.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

INTENCIONS

LA TENDRESA

Aquests són tres viatjants. Aquests tres viatjants es diuen Joan Raldiris, Pere Masdeu i Francesc Valiente.

Nosaltres no coneixem aquests tres viatjants — Joan Raldiris, Pere Masdeu i Francesc Valiente —, però sentim des d'ara una gran simpatia envers ells. Per una cosa: perquè han tingut un gest que acusa en ells una sensibilitat, una delicadesa i una bonaiat dignes d'elogi.

Nosaltres volem comentar aquest gest. Aquests viatjants són a Màlaga el 18 de febrer. Potser viuen al mateix Hotel; potser es reuneixen al mateix Cafè. El cert és que, sigui a l'Hotel, sigui al Cafè, parlen, discuteixen, comenten el fet polític, el fet social. Són homes sensibles al fet polític, al fet social.

Aquests homes, aquests viatjants — repetim els seus noms perquè us quedin a la memòria: Joan Raldiris, Pere Masdeu, Francesc Valiente — han acordat comprar una nina. Això — tres viatjants que es reuneixen en un Cafè, en un Hotel, i compren una nina — ¿no és una cosa un xic estranya? Per què voldran una nina, aquests viatjants? Per a una filla seva? Per a una tanquista de cabaret que creu que així, demanant una nina, es fa interessant i es fa la il·lusió de què conserva encara quelcom de la seva passada innocència?

No, no; no res d'això. Aquests viatjants han anat a un basar, a un altre basar; han mirat nines i més nines; han triat, han discutit. Per fi, s'han quedat la que els semblava millor.

Després s'han reunit, han tornat a discutir. Potser han passejat pel carrer de Larios, potser han anat a la Caleta. Després de discutir, després de passejar, han acordat escriure una carta. Aquesta carta l'han dirigit a Feliu Lorenzo — el subtil, l'agut Heliófilo —, director de "El Sol". Aquesta carta diu així:

"Señor director de "El Sol". Madrid. Muy señor nuestro: Un grupo de viatjants reunidos en Málaga sentimos tal simpatia por la huerfanita que dejó el infortunado capitán García Hernández, que ha nacido la idea de regalarle una muñeca para que juegue y ría y tarde lo más posible a conocer la ausencia de su padre.

Desconocemos las señas de la pequeña, y por este motivo nos permitimos dirigirnos a esa Dirección para que tenga la bondad de hacerla llegar a sus manos, y con ella un beso de todos.

Perdone, señor director, nuestro atrevimiento; pero nadie tan indicado para este fin como ese gran rotativo.

Cançons velles

—Dichoso aquel que tiene su casa a flote, su casa a flote, si no ve una onada i enfonsa el "bote"...

La CAMPANA DE GRACIA va ésser el primer setmanari català que va propugnar per l'abstenció electoral

...I ho tornariem a dir en el cas que aquest Govern continuï i tingui la pretensió de fer aquesta farsa electoral que es prepara. Abstenció, en aquest cas, amics, vol dir la demostració de què el republicanisme i el catalanisme esquerrista no són pas un ramat de gent disposada a anar a les Corporacions públiques o al Parlament i acaparar tots els càrrecs;

Abstenció, en aquest cas, amics, vol dir elegància espiritual i distinció política, que no vol fer creure a les multituds que amb càrrecs es guanyen batalles polítiques i s'assoleix la plenitud dels nostres ideals;

Abstenció, en aquest cas, amics, vol dir que la vida política, ara, és al carrer i no a les Corporacions públiques, on en altres moments de concòrdia civil i de plenitud constitucional s'hi pot anar per a influir en la vida del país i donar l'exemple del què s'és capaç de fer en cas d'obtenir el Govern de la Ciutat, de la Comarca, de la Regió, o del País;

Abstenció, en aquest cas, amics, vol dir que la pau no ha estat feta i que la lluita civil es manté ferma i categòricament com abans del fet transaccional i momentani;

Abstenció, en aquest cas, amics, vol dir que ha arribat l'hora de demostrar que s'és qualque cosa de bo per a ésser regidor o diputat provincial, sinó digna de representar el país amb el màxim de dignitat política i personal;

Abstenció ha significat, per a Gandhi, part del triomf de la seva tàctica política, que acabarà essent plenament eficaç;

Abstenció ha significat, per als sindicalistes, el triomf de la Llei de Reformes Socials, de la Llei de reconeixement de Sindicats; de la Llei de les vuit hores.

Abstenció també vol dir, amics:

NO VOLER ÉSSER CÒMPLICE DE LA FARSA MÉS GROTESCA I MÉS DRAMÀTICA QUE S'ESTÀ PREPARANT CONTRA LA VOLUNTAT PLENA DEL POBLE CATALÀ I ESPANYOL.

Somos de usted afectísimos seguros servidores q. l. e. l. m., Juan Raldiris, Pedro Masdeu, Francisco Valiente".

Ja no tindrem, d'ara endavant, la idea que els viatjants són homes lleugers, frívols, amics de xales i plagasitats. La idea d'aquests tres viatjants acusa en ells un temperament delicat, una ànima sensible. Envien a la filla del capità Garcia Hernández — mort defensant un ideal noble — una nina "per a què jugui i rigui i tardí el més possible a conèixer l'absència del seu pare". Li envien una nina i, com senten una gran simpatia envers l'orfeneta, "un petó de tots".

La nena haurà rigut, haurà jugat. Hom li haurà dit:

—Aquesta nina te l'envien uns homes que són tan bons, que no et coneixen, i ja l'estimen.

I quina emoció més intensa haurà sentit la mare!

El gest —tan noble, tan efusiu, tan bell— d'aquests tres viatjants, calia no deixar-lo passar en silenci. Estimen els infants, tenen un gest d'amor i de respecte envers les víctimes, hi ha en ells ço que veritablement fa superiors els homes: la tendresa.

Lluís CAPDEVILA

Joan Salas Anton

Ha mort, a Barcelona, l'ex-regidor Joan Salas Anton. Possedeix el títol d'advocat. Començà la seva carrera política com a republicà; fou secretari, a París, de l'ex-president de la República espanyola Nicolau Salmerón. Abandonà la política per dedicar-se a les qüestions socials, i es consagrà als estudis que això comporta.

A Barcelona, durant l'Exposició del 1888, fou president de l'Associació de corresponents de la Premsa nacional i estrangera.

Fundà "El Radical", en unió de l'Odon de Buen, i la Cambra Regional de Societats Cooperatives de Catalunya i Balears.

Residí molts anys a Londres, on exercia el càrrec de Secretari de la Cambra de Comerç Espanyola.

A Barcelona fou elegit regidor, l'any 1900. Representà a les Corts el districte de Sabadell.

Un àpat, unes eleccions i un sacrifici

"Amigos de Aragón y de Levante, de Castilla, de León y de Galicia, de la Mancha y de la Rioja, y de Navarra, Andalucía y Extremadura, a todos mi saludo más cordial."

Heu-vos ací el sentimentalisme del senyor Cambó, afluintant les cordes sensibles del voraviu, amb notes pseudo "inserción obligatoria", musicades per planys patriòtics, com aquelles que el malaguanyat Primo enaltia en reaccions pulmonars. El manubri del senyor Cambó, després de tocar la "Ramona", ha interpretat un pas-doble amb tergiversament de violins i torturació de cordes de contrabaix. Jo m'imagino l'àpat dels regionalistes espanyols com una festassa de primera comunió. Aquell senyor Ventosa, vestit de blanc, ha d'ésser el símbol immaculat de les doctrines regionalistes-upetites governamentals. M'imagino aquelles cuixes de pollastres fumejants, com la recuperació domèstica d'un seguit de lluites oportunistes. M'imagino, adés, els trenta escuradents que fustiguen les dents grogues dels trenta padrins—com l'esperó—llampec de les idees que s'esmunyen cervell amunt.

I no és cosa nostra si diem que el senyor Ventosa té unes espatlles monumentals. El propi il·lustre amic senyor Cambó ho diu en l'estampa commemorativa: "Mi saludo a Ventosa, a quien, por mi culpa, le ha caído la pesada carga de la cartera de Hacienda, pocas veces tan llena de preocupaciones como en la actualidad. Sus espaldas son sobradamente robustas para soportar la carga..."

Tanmateix, rera aquesta senzilla composició, s'hi amaga un tarannà collegial. És aquella cartera plena de llibretes, de pinyons, de ratlles i números que el mestre anava dictant tot mossegant un llapis tres vegades secular.

Jo brindo la idea d'un concurs de carteres. Adhuc proposaria la creació d'un premi en xifres pel que sortís elegit com a més vell servidor carterista.

Mireu que és prou! Tot just faltaven quatre pams per arribar a les eleccions, i pam!

surten els revolucionaris i destrocen les urnes. Això és deplorable. L'assaig de la Lliga no ha pogut tenir aquella continuïtat expressiva que suscita la immediata representació de l'acte. Han quedat amb un peu en l'aire. Si en la projecció d'una pel·lícula pareu el rodatge, els moviments de les imatges quedaran paralitzats. El rodatge de la Lliga era d'una perfecció perfectament perfecte, oi més, controlat pels ulls vigilants d'uns senyors que quatre perduts els titllen de cacics. Què saben ells, de caciquisme? El patriotisme és com la humitat; es filtra en la pell més dura, encara que sigui d'hipopòtam.

Això del sacrifici és una cosa que s'ha posat de moda. Molts segles enrera, però molts, un home es va sacrificar per tota la humanitat, prestant-se a ésser crucificat. Però va recomanar a les seves agències que ningú no l'imités, puix la sang d'un sol home era suficient per redimir el món.

Un cop va tancar els ulls, les tenebres enfosquieren l'enteniment dels homes, i un per un corrien a sacrificar-se per una causa sublim.

Ara ha tocat el torn a uns senyors que Primo de Rivera va soterrar dintre les claveres del Cementiri incivil. Després de fer-se el miracle de la Resurrecció, els fòssils s'han ajuntat, i vinga escampar cendra dels seus avantpassats per tot el món. Salven molts naufragis, tiren cordes de salvament, apuntalen fustes corcades, però copulentes, es fan un tall al braç per la transfusió de sang... Però l'home que s'hauria de crucificar de cap a peus, mastega pegadolça sota d'un pi.

JOAN VALLESPINÓS

La presó

Fa varies setmanes que la Premsa local ve anunciant una cinta parlada que es refereix als empresonats. Hom no té res a dir en contra de la direcció, actuació i presentació de la dita cinta, però sí en contra de la seva exhibició en els moments actuals, ensenyant els mals tractes que reben els presoners, i amb imparcialitat de criteri hom pot dir que arreu del món les presons són totes iguals.

Pel més insignificant motiu, el reclús sofreix un sens fi de càstigs i d'injustícies. El seu menjar és infecte, i és tractat amb exagerada severitat. Hom veu les cel·les de càstig on es tanquen a pa i aigua els presoners que han infringit les lleis de la presó, i dins aquestes cel·les fredes, on mai no entra la llum del dia, és on el presoner, durant la seva febre, provocada per la debilitat, concep el pla d'evasió, però una vegada, portat a la realitat, els funcionaris i subordinats de la presó reben els amotinats amb fusells, metralladores i tancs.

Es vertaderament trist veure com cauen sota el plom mortífer de les metralladores, els pobres reclusos que per assolir llur enyorada llibertat, exposen la vida. En l'argument de la cinta l'evasió és projectada per un reclús que, en rebre la nova de la mort de la seva mare, vol sortir per a fer-li uns funerals dignes d'ella. Noble sacrifici!

Per abreuçar, direm que la finalitat d'aquesta obra ve a ésser una ostentació de força, i això ens fa pensar en els tractes que reben els empresonats polítics i socials. Cap home demòcrata i liberal no pot veure amb bons ulls aquesta pel·lícula.

Sembla talment que l'exhibició d'aquesta cinta sigui un missatge adreçat a tots els que lluiten per certs ideals. És un missatge que hom pot condensar en les següents paraules: "Si no sou bons minyons, mireu ço que us tenim reservat".

H. C. SANTEUGINI

Romanones, opina

Un enviat especial de "L'Intransigeant" ha entrevistat a Romanones.

I Romanones, que sempre li agrada fer el viu, ha dit:

"—Era necesario obrar rápidamente, porque yo preveía no una república como la francesa, sino una combinación extremista con vistas al bolchevismo."

Com el fan servir aquest papu de Rússia! El fan servir tant que aviat estarà gastat i no farà por a ningú.

Altrament, a Romanones li desitgem que Santa Llúcia li conservi la vista... política.

França i els republicans espanyols

Quan l'amic i excellent escriptor Lluís Capdevila parlà, en el Centre d'Unió Republicana de Cassà de la Selva, de la República francesa, féu un estudi crític de les bases i desenrotllament de la mateixa, que bé es pot qualificar de magistral.

Fou un estudi de fons, d'arxiti i del testimoni vivent del qui escriu la història: el Poble, que la majoria de conferenciants l'obliden lamentablement, anomenant-nos un enfarfec de reis, generals o presidents i altres homes que poden ésser molt bé factors, però no els principals intèrprets del descabellament dels fets històrics.

La Història no és solament descripció o narració de successos; és més bé estudi imparcial de l'evolució de la humanitat o del poble a qui es refereix l'autor.

En Lluís Capdevila estudià l'època, l'ambient; les trapelleres i com estava corcada l'aristocràcia; com romania, què cobejava, i les inquietuds del poble.

En establir el punt de comparança dels principis revolucionaris amb la França d'avui, fuetjà la seva conducta burgesa en el mal sentit del mot. I aquí val ésser quan molts no interpretaren prou bé el que estava dient. I és que per a corregir les conductes, no es deuen haver de callar els defectes. Per això Lluís Capdevila censurà la conducta en moltes coses de la França actual, que essent la mateixa, estava divorciada dels fets revolucionaris que la crearen.

Molt ben dit. Precisament és perquè hi ha dos aspectes generals de la França: la França d'Herriot amb les esquerres, que establia contacte amb els representants dels laboristes anglesos, i la França de Poincaré-Briand, que estableix contacte de colzes amb els Quiñones de León per tractar com uns malfactors, primer a Macià, i suara a Indaleci Prieto, Cèsar Falcón i altres refugiats republicans espanyols.

No perquè sigui una República havem d'acceptar "a priori" les injustícies o tabernaclades que se li suggereixin, perseguint o mostrant com indesitjables uns senyors espanyols que no proclamen altra cosa que la seva pròpia trilogia: Llibertat, Igualtat, Fraternalitat.

Visca la República francesa! Sí, ben fort, ben alt; però la República francesa dels Herriot, no la dels Poincaré. La República de "La Marsellesa" cantada pel poble al carrer; no "La Marsellesa" tocada en un banquet més o menys pantagruèlic o de recepció oficial.

Els fets han demostrat que Capdevila tenia tota la raó.

TOSUMA

El ministre no sap res

Traduïm, d'un diari de la nit, el següent telegrama:

"Els periodistes preguntaren al ministre de Gràcia i Justícia què hi havia respecte a l'incident ocorregut a la presó—es refereix al fet estranyíssim d'Alcalà Zamora—, i contestà el marquès d'Alhucemas que hom tramita l'expedient, ignorant el curs que porta."

Es molt còmoda, aquesta posició d'ignorar-ho tot. Amb el cas Alcalà Zamora passarà segurament el mateix que amb el de l'assalt a la Redacció de "Nosotros": que encara no s'ha posat res en clar.

Opinions de dos diaris

Els diaris són "Le Temps", francès, i el "Daily Telegraph", anglès.

Diu "Le Temps" que hom té la impressió que el nou Gabinet de concentració monàrquica s'organitza i s'orienta per a procurar, almenys, una treva política.

L'experiment que s'intenta farà, en tot cas, guanyar temps, cosa que, en la situació que es troba el país, és d'un gran interès i pot permetre, si s'obra d'una part i altra amb prudència i habilitat, fer desaparèixer la possibilitat d'una revolució.

El "Daily Telegraph", ocupant-se de la situació d'Espanya, creu que "ja hem vist la liquidació de la Dictadura".

Què hi farem, si els anglesos ho creuen així?

UNES PARAULES D'AZORIN

"...Aunque siempre una figura como la de don Niceto Alcalá Zamora podrá ser colocada junto a las antiguas, por su sinceridad, por su nobleza, por su inteligencia, por su espíritu de sacrificio; condiciones todas que hacen que millares de ciudadanos sintamos por este hombre vivo afecto, y que deben hacer que los que no sientan por él esta simpatía, al menos se descubran ante su persona".

GOVERN NOU

A grans titulars, els diaris, publicaven aquestes dues paraules.

Francament, no sabem pas el perquè se'n diu un govern nou d'onze persones més velles que l'anar a peu.

Govern nou? Mai. En tot cas, el nou govern que té la paella pel mànec.

COM A BONS GERMANS

Acció Catalana i Acció Republicana s'uneixen. Molt bé. La unió fa la força.

I mai no ens cansarem de dir que els partits republicans haurien d'aplegar-se sota la mateixa bandera, tots, per a fer més infranquejable pels despotes la llei de la raó.

NORMALITAT

No volen treure la censura ni deixar els reclosos en llibertat.

Es la normalitat ben entesa per tots els monàrquics governants.

VAL MÉS CREURE-HO...

Cambó va recomanar la formació d'un govern d'esquerres. Però, d'amagat, feia l'ullet, i demostrà que predicava el que no creia.

Per això va sortir-ne un de dreta, monàrquic, d'anys i de pes. Amb més títols que el "Deute Perpetu" de la Nació.

CATALUNYA

Volien arranjar el nostre problema.

En desconfiem. Què poden arranjar els qui han bescantat les nostres coses i no fa quinze dies parlaven dels "puercos" catalans?

Serà un arranjamant sistema "llogueros": amb el fuet a una mà i fent-nos agenollar davant del cap d'Estat.

PROU!

No escrigui més, senyor Cambó. Deixi'ns en pau!

Retiri's a caseta, i vagi oferint homes per a col·laborar a la salvació de la "pàtria".

Ja fa massa temps que dura la comèdia, i el paper s'encarirà.

TRES PEUS PER A UN BANC...

Entre el ministeri Berenguer i el ministeri Aznar, no hi ha, certament, gaire diferència...

De primer vam tenir una dictadura, després una dictadureta...

I ara, ¿com li direm ara?

"LA VIA LACTEA"

Tanmateix cal reconèixer que el ministeri Aznar és ben lluit...

Es un ministeri de ducs, de comtes, de comtes-ducs, de marquesos, d'almiralls i generals...

Es un ministeri de constel·lacions...

Es ben natural que aquesta gent s'aplegui per tal de defensar la monarquia... el seu Sol...

ECLIPSI DELS DRETS DE L'HOME

Amb tot, per ara, seguirem com sempre: sense garanties, amb censura, amb el Codi Penal de la Dictadura i amb empresonats governatius...

El cas és preparar les eleccions.

Per això els convé tenir i mantenir l'eclipsi...

"LASCIAE OGNI SPERANZA..."

"La Nación" s'ha queixat de què en la resolució de la crisi ningú no s'hagi recordat dels homes de la dictadura.

Ni com a monàrquics els volen!

Es la suprema vergonya.

"SI VIS PACEM..."

En el pressupost per a l'any 1931, França ha augmentat les despeses de guerra en 76 milions de francs.

Davant d'això, ¿quina confiança pot tenir-se en les il·lucions pacifistes de Briand?

DILEMES... DILEMES...

"Ni despotisme ni caos — ha dit Pérez de Ayala. — Entre l'una cosa i l'altra hi ha un punt d'equilibri: ni monarquia ni confusió Republicana tan sols. No res més. Però no res menys".

AVANTATGES DE LA LLEI SECA

A Nebraska, el passat any de 1930, hi ha hagut mil dues-centes-noranta-cinc defuncions causades per l'alcoholisme.

Si no hi arriba a haver la llei seca!

Si no hi arriba a haver la llei seca, potser no hi hauria tant alcoholisme!

AIXÒ DE LES DICTADURES

Això de les dictadures cada dia està més malament. Van caient com, acabada la guerra, queien les monarquies.

Ara sembla que li toca el torn al general Machado, dictador de Cuba i enemic de la intel·ligència.

Ara fa poc li han regalat, com a prova d'agraïment, tretze bombes.

Segurament que al general Machado ni les bombes ni el tretze li fan cap gràcia.

SANCHEZ GUERRA

Hom diu que Sánchez Guerra es retira de la política.

Heu-vos ací una pensada que molts haurien d'imitar. Ens referim als polítics que s'han tornat rancis.

Cal que deixin pas a la gent nova.

ORTEGA I GASSET

A Lleida s'ha vist la causa instruida contra Eduard Ortega i Gasset.

S'ha defensat ell mateix.

No podia trobar millor defensor.

DOS PERSONATGES

Llegim: "Esta tarde acudió al Hotel Ritz para conferenciar con el señor Cambó, el señor Quiñones de León... Como se sabe, a los señores Cambó y Quiñones de León les une una antigua amistad".

Els catalans exiliats a França també en són molt d'amics del senyor Quiñones de León.

ENTREFILETS

Endevinalla: Monarquia? República?

Trenca-closques: Dictadura.

Passatemps: El Govern actual.

Jeroglífic comprimit: Concentració Monàrquica.

Retall

Copiem de *La Rambla de Catalunya*:

"Què s'ha intentat fer en la digníssima persona del senyor Alcalá Zamora?"

Algú — i no afirmem res — ha parlat de "Llei de fugues..."

"!En pie las provincias!"

...AQUEST és el crít que ha donat Ortega i Gasset, a Segòvia, en el primer acte organitzat i realitzat per la nova entitat peninsular "Al servicio de la República", que no és un partit més, sinó l'aglutinant de tots els elements intel·lectuals del país contra el que cau pel seu pes, com una vella ruïna medieval.

"iEn pie las provincias!"

...AQUEST crít significa quelcom més que una exclamació de miting. És certament tot un programa polític que cal preveure i considerar, perquè vol dir que cal donar vida a aquella zona del país que semblava morta o atüida.

"iEn pie las provincias!"

...AQUEST és el crít representatiu de l'hora present. Cal que tota la península s'aixequi, que torni a ésser vida representativa, que deixi d'ésser poble mort i somort, on tan sols tenen vida les cigonyes de certes ciutats, plenes de sol i de capelles, de kioscos on toca la banda militar els diumenges i on la única efervescència europea és al recó de la rebotiga del farmacèutic on es parla de totes les coses del món pel que diu el diari que ha arribat de Madrid amb 48 hores de retard.

"iEn pie las provincias!"

...AQUEST és el moment de què Avila, Segòvia, Cuenca, Guadalupe, León, Zamora, Salamanca, Valladolid, Palència, Toledo, Ciudad-Real, Badajoz, Càceres, Còrdova, Sevilla, Càdiz, Múrcia, Castelló, València, Alacant, Màlaga, Corunya, Lugo, Orense, Pontevedra, Astúries, Bilbao, Osca, Saragossa, Terol, Sòria, etc., etc., s'aixequin i facin sentir la seva veu. Siguin vida, siguin altre cop llar de cada destí. Cal que no vulguin els candidats que els remet la burocràcia madrilenya, sinó que vulguin les seves representacions autòctones i personals. Si Catalunya ha arribat a ésser alguna cosa, ha estat perquè va poder sostreure's de la influència centralista. I ara cal que tota la península respongui amb l'acció eficaç i viva al crít que ha donat Ortega i Gasset, a la vella llar de Segòvia, dient:

"iEn pie las provincias!"

Correu de l'Estranger

UN GEST EXEMPLAR

DIVERSES vegades hem parlat, en aquesta secció, de l'octogenari professor Tomàs Masaryk, il·lustre president de la jove república txecoslovaca. El president Masaryk és un dels caps d'Estat més estimats pel seu poble. Ell fou l'ànima de la independència del seu país, ell fou l'estructurador de la nova república, ell ha regit els seus destins des de la seva fundació.

I els ha regit — ací està el seu mèrit — d'una manera justa, liberal, culta. La República Txecoslovaca, sota la seva presidència, ha prosperat i s'ha afermat. El president Masaryk és un home fort de cos i d'esperit, abnegat, prudent, savi i humaníssim. Ara, en la seva vellesa — una vellesa, però, que no és pas decrepid —, compta amb allò que més podia estimar: amb la devoció i la gratitud dels seus compatriotes.

Recentment, aquests compatriotes, sense excepció, li han tributat un homenatge amb motiu del seu 80 aniversari, obrint una subscripció popular que ha assolit la important quantitat de vint milions de corones txecoslovaques.

El professor Masaryk ha agraït l'homenatge, fins l'ha acceptat... Però després ha repartit entre totes les poblacions del país, amb fins culturals, sanitaris i caritatius, els 20 milions que la nació tota — voluntàriament, amorosament — li havia ofert.

Heu-vos ací un gest exemplar d'un home exemplaríssim.

Ara, recordem de passada un altre gest menys exemplar, certament.

En terres ibèriques, un dictador — de trista memòria — acceptà un altre homenatge de quatre milions i mig de pessetes, organitzat pels seus partidaris amb tota mena d'imposicions, i mitjançant acords de corporacions oficials que després han estat declarats lesius.

La dictadura, a la fi, va caure en forma vergonyant, però la quantitat de l'homenatge,

malgrat les protestes del país, no ha estat restituïda. No ha estat tampoc dedicada, que nosaltres sabéssim, a fins culturals, sanitaris o caritatius... Ha estat simplement destinada a augmentar amb "brillantes doblones de oro fino" el tresor de l'arca familiar...

LA CRISI DEL TREBALL

L'OFICINA internacional del Treball ha estudiat detingudament les causes de la crisi del treball que es fa sentir, amb més o menys intensitat, en tots els països del món, i els remeis que cal posar en pràctica per tal de solucionar-la o atenuar-la.

Les delegacions obreres demanen la reducció de les hores de treball, per tal de poder donar feina a un nombre més gran d'obrers, i un augment de salaris per tal d'incrementar la capacitat de consumació dels treballadors.

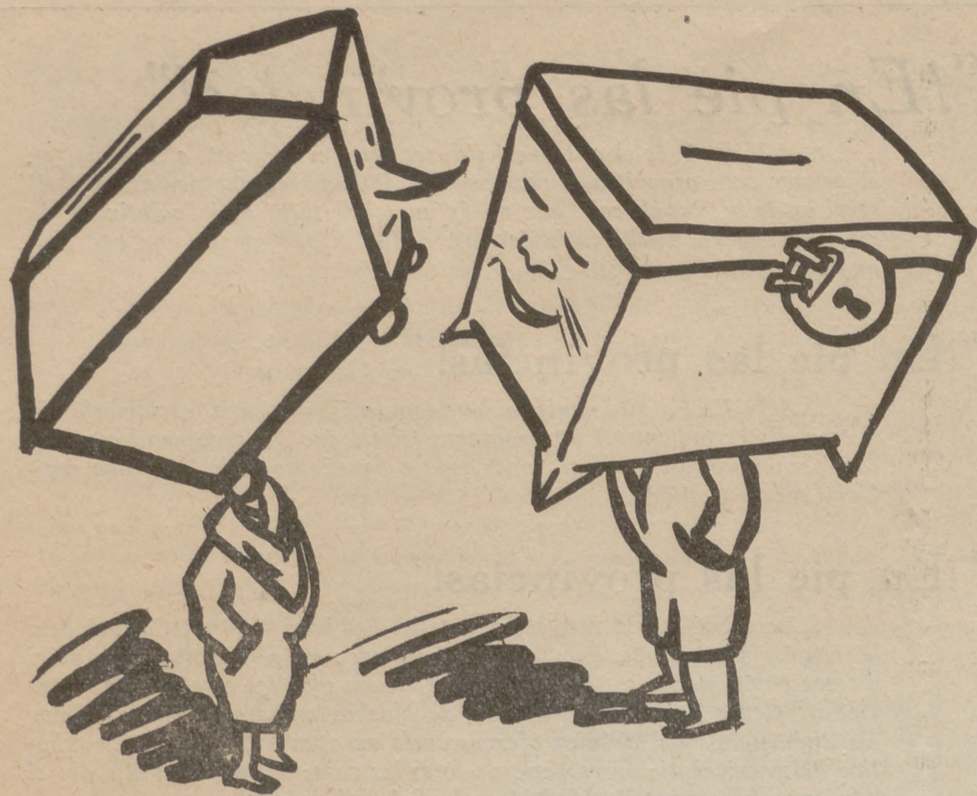
Els delegats patronals, en canvi, declaren que el sol mitjà d'augmentar el poder de consumació és el de disminuir el cost de la producció i el de la distribució, o, per a dir-ho més clarament, reduir els salaris actuals i augmentar el nombre d'hores de treball.

En aquestes condicions, és fàcil de veure les enormes dificultats que cal vèncer si hom vol conjurar la crisi. Si no es pot arribar a un acord teòric, quant més difícil serà d'arribar-hi en la pràctica!

Cal remarcar, però, com ha fet Jouhaux, que la reducció de les hores de treball és la condició capital per a un retorn lògic a l'equilibri econòmic. El rendiment industrial ha augmentat més ràpidament que el poder de consumació, i això tant des del punt de vista industrial com col·lectiu, perquè l'augment de la producció s'ha fet sense tenir en compte la capacitat d'absorció.

D'ací neix el desequilibri. Sols hi ha dos mitjans de posar-hi remei. L'un seria tornar als vells procediments; però seria estúpid i, altrament, impracticable. L'altre és d'harmonitzar les condicions del treball a les noves condicions de la indústria.

Es el sol mitjà en el qual pot pensar-se seriosament. I cal anar de pressa, perquè, mentrestant, la crisi amenaça d'esdevenir insubornable.

Preparatius

—Diu que seran rabiosament sinceres.
—Creu-t'ho!...

L'home d'avui, de demà...i de sempre!!!

Espurnes de la setmana

Quan us diguin que tot està resolt, digueu que és mentida. "Tot" no està resolt. La crisi del règim continua cada cop més accentuada.

Pobra "Lliga Regionalista"! A la seva edat, convertida en bomber de la monarquia.

La "Lliga" ha deixat d'ésser "aquell aglutinant de patriotes" que, segons Prat de la Riba, es desinteressava del poder central només que per assolir el triomf de la causa de Catalunya.

Ara la Lliga és un partit més de la monarquia borbònica.

El que ens sorprèn extraordinàriament és que el tradicionalisme català, tan pur fins aquests darrers temps, en no voler apuntalar aquesta monarquia, doni a la Lliga el nom d'un jaumista tan considerat com el senyor Narcís Batlle, com a candidat per Barcelona, quan la "Lliga" serveix de puntal i dona ministres a la branca familiar contrària al R*** don Jaume.

A veure "El Correo Catalán" i el senyor Roma, que fa poc ha rebut un títol honorífic a la fidelitat, si ens ho poden explicar.

Ara la "Peña Ibérica", la "Unión Monárquica Nacional", la "Unión Patriótica" no podran dir pas mal de la Lliga: els ha donat un puntalet a la monarquia.

Ja poden donar-se les mans amb els senyors de la Plaça de la Cucurulla.

Candidatura que possiblement veurem per Barcelona: Cambó, Figols, Rahola, Viver, Abadal.

Ja vàrem dir que una revolució no és pas un fet momentani.

"Les revolucions se sap quan comencen, però no quan acaben."

La d'ací va començar el 13 de setembre de 1923.

No sabem quan acabarà.

El que sí podem dir és que continua.

Madrid és una gran ciutat. Barcelona pot cridar amb tot el pit: "Visca Madrid!"

Retornant aquells crits de la "Puerta del Sol", el juliol de 1917: "Visca Barcelona!"

El senyor Ventosa i Calvell al ministeri d'Hisenda, vol dir una política d'estabilització.

El senyor comte de Romanones al ministeri d'Estat, vol dir cooperació a aquesta política d'estabilització.

Estabilització, en aquesta hora, vol dir quelcom que no podem pas precisar exactament, però que està en la consciència de tots.

Cal estar alerta, ciutadans de tota mena!

I, a pesar del ministeri, al carrer segueix havent-hi la mateixa emoció d'abans.

Aquests pobres homes com Gascón y Marín que es venen la tradició liberal de tota una vida per una cartera ministerial, quina pena ens fan!...

Corts Constituents? Eleccions, tenint al ministeri de la Governació el marquès de Hoyos?

Vaya! Vaya!

Es demana una riallada general a honor dels que digueren que les eleccions les faria el Govern Berenguer!

Senyors, es demana una altra riallada general a honor de la "Lliga", que el mateix dia feia publicar, al seu "orgue", "La Veu de Catalunya", la convocatòria a l'acte de presentació de candidats i la nota de Cambó inutilitzant el Govern Berenguer.

Ossorio i Gallardo sembla que va anar a casa de Sánchez Guerra i li va dir:

"—Mientras usted està realizando un acto serio para evitar un dramático confusionalismo en el país y que la transición pueda ser efectuada sin violencias, le están a usted traicionando y burlándose ya de la jugada que le hacen."

De què es devia tractar?

Ha tornat a haver, entre les mans de la gèpt, lectures prohibides.

L'emoció política no s'ha perdut pas.

Hem rigut una mica—una mica, no; molt—en llegir, en la declaració ministerial, que portaran a les Corts Constituents una ponència per a demanar responsabilitats als Dictadors. I això ho diu el senyor La Cierva, que va ésser amic del Dictador, col·laborador de la Dictadura, Assembleista i coautor del Codi posat en vigor il·licitament.

Riem-hi? Si no fossin tan tristes, aquestes coses, seria qüestió de prendre'ns-ho com un acudit de "L'Esquella".

Nosaltres no som pas correligionaris del senyor Sánchez Guerra. Nosaltres som republicans i convençuts que l'únic camí per resoldre la situació actual, és la nostra forma democràtica. No obstant, cal mantenir un gest de respecte per qui ha dit:

"—Para que le respeten a uno, debe empezarse por respetarse uno mismo."

Però mentre deien això, aquell Arlequí vividor de la política nacional es movia i

s'agitava per tal que la seva fórmula política surés.

Aquest cop, en combinació amb certes forces mediterrànies.

Si la "Conferència d'Esquerres" se celebra, ¿no serà qüestió, al final, de cercar una fórmula transaccional amb el nou partit d'Acció Catalana Republicana, per a mantenir ben lligats tots els caps per a un moment donat d'actuació patriòtica?

Cal meditar ben bé que, a hores d'ara, no convenen grupets i matisos, sinó un gran partit esquerrista català o una mena de federació general, per a lluitar contra la dreta monàrquica i antiautonòmica de la "Lliga".

Tots units. Tots. Això ens agrada. Que no se separin. Que es donin les mans. Que s'agermanin davant del país que els acusa. El La Cierva de 1909 i el Ventosa i Calvell que va saltar de l'Assemblea de Parlamentaris al Govern; el Bugallal de les notes d'En Cambó i l'Alhucemas de 1923.

Carnaval! Carnaval! Carnaval!

Felicitem el senyor Ramper! Ja ho crec!

Donat que el Govern respon al país, hi hauria d'haver candidatures apropiades al moment.

Veuran: La cosa diuen que marxa...

Si volguéssiu, amics, podríem presentar diputats per Barcelona, aquesta candidatura, en front de la de "Lliga-U. M. N., S. A., Reunidas":

Pompoff.

Teddy.

Ramper.

Tony Grice.

"El Sacas".

Cal preparar una cosa ben grotesca, ben baixament grotesca, per tal que respongui a l'ambient d'ara.

Carnaval! Carnaval! Carnaval!...

PINEDA

EL PAS DEL SENYOR MACIA

El pas de l'illustre exiliat pel nostre poble fou presenciada per una immensa gernació.

El senyor Macià baixà del cotxe i, emocionat, va estrènyer les mans que en franc homenatge d'adhesió i de simpatia se li allargaven.

Els crits i visques a la llibertat eren con-

testats amb sorollosos aplaudiments, així com altres amb què el sentiment popular alludia a tots els Ricciotis Garibaldis de totes les latituds.

Si certa gent hagués presenciada l'acte emocionant del pas del cabdill per les contrades catalanes, la cara els hauria enrogit de vergonya—si és cas que encara els en quedi una miqueta i no tinguin massa gruixuda l'epidermis.

ROC

VIC

Abans d'ahir va fer un any que els carcers de Vic vareu veure's tacats de sang ciutadana. Un home va caure occit per les armes homeieres de la força representativa, que, contràriament a les lleis, no va utilitzar el toc d'atenció.

La ciutat protestà, la comarca també. Fent-se ressò del sentit popular, tota la Premsa de Catalunya va demanar justícia, i un senyor, des de la nostra Casa Gran, va pregar molta serenitat i prometé que el càstig—d'haver-hi culpa—no es faria esperar.

Ha passat un any i ha caigut en l'oblit tot el que es referia a aquells sagnants fets. És a dir, tot no. Hi ha una família que ha plorat l'aniversari tristíssim d'una mort. Els altres, malgrat de recordar-ho massa bé, esperen aquella justícia que no ve, que ja triga massa, que demostra, una vegada més, que contra la força no hi ha raó possible.

Trigarà gaire la ciutat de Vic a rebre, per part dels poders constituïts, la satisfacció que mereix?

U. C. M.—Mala ocasió, per articles així. Ens pegarien.

J. F.—Arreglada, anirà.

U. C. M.—En cartera. Estudieu l'idioma, perquè us ho hem de corregir molt.

J. V.—En torn de publicació.

Roc.—La una, va. De l'altra, ja vàrem parlar-ne generalment.

J. C.—No va.

Xiquet.—Calma, amic, que tot arribarà.

M. H.—Des d'ací, no podem ésser gaire explícits.

Salomé.—Anirà si la censura no hi passa el llapis.

F. D. C.—Es un assumpte massa gastat.

F. A.—Poesies amoroses no van per LA CAMPANA.

E. S.—Gràcies pel seu oferiment; potser més endavant en parlarem.

Narcís.—Guardarem els "datos" per quan sigui hora.

J. X.—Es un article quilomètric i sense solta.

D. A.—No envii mai més res, perquè ens fa perdre el temps.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. LA CAMPANA. -- Om, 8. -- Barcelona